

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 3 frt — kr. Négy hóra . . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

a szerkesztő saját házában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutá-
nyos ár mellett közöl.

Egy tanítói jubileum.

(1891. Május 2.)

(V. Z.) Bármennyire harapódzon is el az ugynevezett jubileum-mánia, ez az igazi jubileumok értékéből és jelentőségéből mit sem vonhat le, mert hiszen minden nagy-
nak megvannak a maga epigonjai is. Azért tilte meg Mindszént, közönsége oly általános lelkesedéssel **Hám János** helybeli igazgató tanító mindszei tanítói működésének negyven éves évfordulóját.

Negyven év nagy idő; egy egész ember öltő! És **Hám János** ennyi időn át működött oly pályán, mely annyira igénybe veszi összes szellemi és fizikai erejét a nemzet ez igazi napszamosainak s mely pálya mégis oly szegény az elismeretében, a méltánylásban.

Hám Jánosnak érdeme különösen nagy Mindszenten, mert itt mondhatni ő volt az uttörő a népnevelés terén. Midőn idejött, mint ifju kezdte meg hivatásától áthatva működését, hogy egyszerre tegye jóvá annyi év hibáját, hanyagságát. Ma már mint 60 éves öreg áll előttünk s hogy 40 év nehéz küzdelem nem törte meg alakját egészen, az csak ama lankadatlan buzgalomban leli magyarázatát, mely a nehezét is könnyűvé, a keserűt is édessé tudja tenni.

Mint 60 éves öreg jelenik meg az öt ünneplő közönség előtt, de mint olyan, ki büszkén, önérettel tekinthet vissza az általa megfutott ösvényre s a negyven évre, mert ennyi időt lelkiismeretes és pontos elfoglaltságban töltött azon pályán, melyről már a régiek azt mondták, hogy az istenek gyűlöltjei számára van teremve, ez nem egyszerű érdem és erény, ez több azoknál, ez oly tény, mely méltó jutalmát csak egy más, egy igazságosabb és szebb világban keresheti.

Hám János, mint igazgató pályatársai iránt méltányos és szeretetteljes, mint tanító pontos és lelkiismeretes, mint családapa áldozatkészsége, szeretete miatt páratlan, mint polgár zárkózottságban is barátságos s mint férfiú kifogástalan, tiszta jellem.

Azért nem is mulaszthatjuk el mi sem, hogy a tegnap elhangzott jó kívánatokhoz, ezek hő imájához ne csatoljuk amaz őszinte óhajunkat, hogy derék jubilans igazgató tanítónkat a Mindenható még sokáig éltesse javára ama szent ügynek, melynek 40 év óta bajnoka, hogy még tíz év múlva is majd ugyanazon testi és szellemi erők birtokában, melyekkel jelenleg meg van áldva, megülhessük még nagyobb lelkesedéssel, még nagyobb odaadással a félszázados jubileumok.

Eljen!

A vasut.

Lapunk mult számában a „Heróstratus“ című cikk végén kifejezést adtunk annak, mikép visszatérünk még a szavazásra.

Azt mondotta a „Szentesi Lap“ 48-ik számában „városi közgyűlésből“ szóló jelentésének kezdetén, hogy bár a megyei párt előre szervekedett s nagy készülődéssel volt az iránt, hogy a Zsilinszky és Stammer név alatt tervelt görbe vasut érdekében Szentese város közönsége feltétlen áldozatot hozzon meg s bár a városi párt egyáltalán nem készült e kérdésben semmiféle pártmérkőzésre az eredmény mégis a megyei párt föltétlen verességével végződött stb.

Tagadtuk ugyan, hogy „megyei párt“ létéről tudomásunk volna, avagy ilyen létesítéséről csak hallottunk volna is valamit, ámde a „Szentesi Lap“ kijelentette, hogy van — ám legyen.

Ha csakugyan van „megyei párt“ úgy legyen meggyőződve a cikk írója, hogy bizony nem szervekedett, nem készülődött, a párt semmiféle mérkőzésre.

Nincsen a világon az a rosz, a minek legalább egy kis haszna nem volna, így vagyunk a „Szentesi Lap“ ráfogásával is.

Nincs „megyei párt“, szervezzék az érdeklődők!

Mert ha valójában létesülni fog egy „megyei párt“ úgy e párt Szentese város közgyűlésében is döntő befolyással bírand, mert a „megyei párt“ alatt mi csakis oly egyének társulását értjük, kik együtt küzdenek: a „jóért“ érte alatt a közjót, a nemesért, érte alatta azon eseményt, hogy cselekedetein rugója ne a magánbosszu, és magánérdek, hiúság kielégítése legyen, hanem a részrehajlatlan igazság!

Ilyen párt Szentese város közgyűlésében sem szavazhatott volna máskép, mint a hogy szavazott a vármegye gyűlésen a midőn a szentes szegő r-mindszent-h.-m.-vásárhelyi vasutra megszavaztak közel 400 ezer frt!

Akkor nem volt görbe a vasut a szentesieknek? pedig azok is megszavazták mind!!

Áttérve a szavazás eredményére a régi föltétel mellett szavazott 69, a föltétlen megszavazás mellett 57, — tehát 12 szavazat a különbség.

Ha volna „megyei párt“, ha csak egy kis értekezletet tartottak volna, nem győzött volna a most kérkedő párt; áttekintvén azok névjegyzékét, — kik megyei képviselők s így szentesi lakos létükre városi képviselők is, egész sorozatát találjuk azon neveknek, kiknél föltelezhető, hogy nem szavaznak meg a vármegyei pénztárból sem oly vasutra roppant pénzt, melyre Szentese város nem szavazhat meg saját előnyére 60 ezer frtot. Bálint János, Cukor Emil, Cukerman Károly, Gerőc Lajos, Kiss Zsigmond, Kiss Gasztáv, Polgár János, dr. Pollák Sándor, Sur-

kady Nagy Mihály, Sarkady Nagy Antal idsb, Temesváry Antal ifju, Ulár István dr. stb. oly egyének, kik nem szavaznak egy alkalommal pro — a másik esetben contrával!

Intelligenciák és a vidéki sajtó.

A vidéki sajtó ma már számottevő tényezőként szerepel nemcsak politikai, de főleg társadalmi életünkben, s döntő befolyást érvényesít összes kultur-törekvéseinkre.

A vidéki hírlapirodalom az utolsó két évtized alatt oly óriási lendületet nyert, hogy a hatvanas évek közepén ilyenre még csak távolról sem gondolhattunk, s még a legvérmesebbek sem táplálták magukban azon reményt, hogy a század utolsó tizedében oly kiterjedt vidéki hírlapirodalom keletkezzék, aminő a m.i.

Körülbelül negyedfélszáz vidéki hírlap és és folyóirat áll a magyarság s a magyar állam-
eszmé szolgálatában, édes anyai nyelvű kön-
terjesztve a közművelődést még a legterjed-
tebb, a legfélreesőbb vidékek zugaiban is.

És ez minden esetre arra mutat, hogy a magyar nyelv s a magyar államesszme hódít s tért foglal mindenfelé, minden irányban.

A vidéki magyar hírlapirodalomnak nem csekély része van abban, hogy az imént meg-
ejtett népszámlálás eredménye nyolc millió
magyart mutathat fel.

Amerikában tudvalevőleg nem csak minden népesebb gyarmat és telep saját közlőnyel bír. De míg ott a vidéki hírlapirodalom jogosultságát tisztán csak közgazdasági eredmények igazolják, addig a mi vidéki hírlapirodalmunk létjogát magasabb indokokból éreztetjük, abból tudniillik, hogy nálunk, még a legtöbbszörösebb magyar helyen, a magyarság közepette megjelenő vidéki lap is első sorban nemzeti missziót teljesít.

S e missziót hévvel, lelkesedéssel, valódi hazafias érzülettel teljesíti.

Hogy ezen hivatását a fővárosi sajtó is készséggel ismeri el, annak mindinkább több-több bizonyítékát látjuk; s eredményeiben azt tapasztaljuk, hogy a vidéki hírlapirodalom tekintélyes kiegészítő részét képezi ama nagy hatalmasságnak, mely epithetonnal minden művelt államban megtisztelik a sajtót. Mert a sajtó valóban a nagy hatalmasságok egyike!

Zsurnalisztikával foglalkozó országos képviselőink előszeretettel keresik fel a vidéki sajtó hasábjait is, tudva azt, hogy eszméik gyakorlati eredményt csak akkor mutathatnak fel, ha azok a szélrőzsza minden irányában elvettnek. Országos érdekű, s a társadalom regenerálását, célzó terveik csak úgy válhatnak általánosan ismertté, ha azokat az ország közlakosságának minden rétegével közlik. S erre legjobb, leghivatottabb és leghálásabb talaj: a vidéki sajtó.

Ez elismert szempontból kiindulva vettük kezünkbe a tollat, hogy intelligenciánk nagyobb mérvű szellemi támogatását hívjuk fel a vidéki sajtó iránt.

Vannak vidékek, hol a helyi sajtót az intelligencia teljes szellemi erejével támogatja, s nem merülhet fel oly köz-, vagy társadalmi ügy, melynél ne hallatná nyomatékos szavát; vannak ismét vidékek, hol csak úgy néha-néha veszi fel a tollat az intelligencia egyik-másik

ragja, ezt is talán csak oly alkalmakkor, amidőn nagyon közlő van érdekelve; s vannak végül oly vidékek is, hol az intelligencia egész közönyös szemlélője azon nemes irányu törekvéseknek, amiket az illető helyi lap programjában kijelölt, s megvalósítani iparkodik.

Általában véve azonban azt tapasztaljuk hogy az ugy nevezett tollforgató intelligencia többnyire nem támogatta lapját azon arányban, amelyben szellemi tehetségeitől joggal várunk lehetne.

Pedig tehetné! De nemcsak tehetné, sőt kötelessége is volna sorompó elé állani mindannyiszor, amikor egy-egy megoldandó társadalmi kérdés felmerül, vagy valamely, a közre kiható tény megvalósításával foglalkozunk.

Intelligenciánknak mindenha kötelessége támogatni azon lapot, mely érdekeit képviselni hivatva van.

Az intelligenciának szellemi közreműködése azon város és vidék műveltségére, s fejlődött gazdasági és kereskedelmi viszonyaira mintegy reáitja a bélyeget, s a következtetést hagy vonunk egyebekre is. A művelt intelligencia közreműködése első életföltétele a vidéki lapnak.

Minden vidéknek meg van a maga speciális érdeke, ezen érdekek küzdtere a helyi sajtó, s a küzdter porondján kell, hogy méltó harcok jelenjenek meg, mert a csatározás csak ugy lehet érdek.

S ha a vidéki sajtó, a helyi lap, mindenemű, a közjóra üdvös hatású társulási, vagy egyéb eszmét, mely időnkint felmerül, lelkesedéssel pártol; ha a vidék speciális érdekeinek buzgó harcosaként mutatja magát; ha mindenkor honett iparkodik maradni; ha a személyes érdekek zsoldjában nem áll; s ha az egyszer hangoztatott helyes elvek következetes keresztvitelének feladatát tűzte ki: akkor ez a vidéki sajtó, ez a helyi lap, teljes önérettel szölylthetja fel szellemi közreműködésre az intelligenciát, mely bizonytal nem is fog késni a megjelenésben.

Sokat nagyon sokat lehetne még az intelligenciának a vidéki sajtóra való jótékony hatásáról szölyanunk, de ezt hagyjuk; egyszerűen csak arra hivatkozunk még, hogy az olvasó közönség az intelligencia és a vidéki sajtó frigyét a legszebb, legdrágább kapcsolatok tartja, mert hozzá is közelebb hozza; s büszke öntudattal tekint intelligenciájára, mert megnyugvást szerez arra nézve, hogy a társadalom, melynek körében mozog, életképes, hasznos tagokkal dicsekedhetik.

EMKE.

A nemzeti önfentartás classicus földje a multban, Magyarország fellegrára és őrhelye a jelenben, az erdélyi rész, bizvást mondhatni,

TÁRCSA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

Üdvözló hangok

Hám János

igazgató-tanító

mindszenti tanító működésének negyven éves jubileumára.

(1891. május 2-án.)

Miért ez ünnepló közönség
Miért az arcon a mosoly?
Ez egyhangu hétköznapiokban
Mi érzelmenek hurja szól?

Ne kérdezzétek! Szent ez ünnep.
Örvendjétek mindannyian,
Mert ime! van elismerés még,
Mely hálás szívbe' megfogon,

Egy község üli ünnept ma,
Szeretve egy embert övez,
Ki negyven éven jár az uton,
Mely csak a tüskét termi meg.

jó részt még mindig felfedezetlen föld, nemcsak a külföld, de mimagunk előtt is. Epen erre törekszik az EMKE, mióta megalakult, hogy a köztudalomban a nemzeti egység és az egységes magyar államiság kebelére vezesse polgáraival e haza részét, melynek sorsával és jellegével áll, vagy esik az egész nemzet és az ország. Alkotásainkkal, hét év óta árasztott felhívásainkkal a nemzethez, kéréseinkkel a kormányhoz a fölséges királyig, a hazafias sajtó terjesztette agitációkkal és széles fiókhálózatú társadalmi szervezettünkkel e cél lebegett és lebeg előttünk szüntelenül. E ólnak előmozdítására, hogy e hazarész sűrű látogatását s ennek alapján is általános társadalmi keveredésünket és nemzeti egybeolvadásunkat elősegítsük: alakítottuk meg az Erdélyrészi Kárpátgyűlést s határoztuk el az erdélyi rész leírását és pedig a legilletékesebb forrással, egyenként az illető vidékek fiókválasztmányával, erre hivatott író férfiakal. A természet szépségeinek élvezetét, a turistaságot is eszközöl és hordozóul kívántuk felhasználni e könyv kiadásával a célra.

A turistaság terjedése napjainkban a műveltség fokával mértékelt tart. A műveltség élén haladó nemzeteknél nem csupán előkelő államférfiak s a szellemi munkának kifáradt emberei keresik a magasabb hegyvilág ozonduz légkörében felfrissülésüket: hanem a hegyi kirándulásokot a társadalom minden rétegénél mellözhetetlen szórakozási alkalmaknak tekintik, sőt már az iskolai nevelés is hatalmas képző és testedző eszközéül alkalmazza azokat. Ésnálunk mindemelé előnyökhöz a szűlföld ismeretével növekedő hazaszeretet lángjának anynyira szükséges fokozása is kötelességünk kéntette, hogy történelmi emlékekben, természeti szépségekben majdnem páratalanul álló hegyvidékünk iránt a vonzódást egy rövid, mindenben a legszükségesebbre szorítókozó, a történelmi vagy természetrajz és ethnographiai részletezések meredélyeit óvatossan kikerülő, inkább eszmélkedésre figyelmeztetve buzditó uti-rajzzal mi is növeljük és terjesszük. S sokszor és sok oldalról régóta hangoztatott közöshajnak véltünk eleget tenni, midőn egy a művelt körök igényeire alkalmazott uti-kalauzzal jellemző főbb vonásaiban épen az EMKE kívánja feltárni azt a szép földet, melynek nagy politikai missiót teljesítő magyarságáért Sz. István koronájának legtávolabbi részeiről is oly megható meleg érdeklődés mutatkozik.

A ki a délkeleti felföldet ritka szabatos-sággal körülövedző külső hegykeret fellegekben elvesző ormainak rideg világához, vagy a medence belső tájain szétsugárzó, jól mivelte előhegyeknek olykor borrággal viritó, majd lombos erdők árnyát kinalót s enyhülésünket régi dicsőségünk hirdető emlékeivel eltöltő, — a fogarasi, nagyszabeni, hátszeg-vidéki havasokra, az Ünökő, Cibles, Vlegyásza, az érchegeység változatos és a hegyvilág minden szépségével bővelkedő csoportjainak valamelyikére nyiló kilátással füszerző — domvidék felé vonzódik: az készséges utmutatóra számíthat a kis munkában, melyet

portjainak valamelyikére nyiló kilátással füszerző — domvidék felé vonzódik: az készséges utmutatóra számíthat a kis munkában, melyet

EMKE UTI KALAUZ

Magyarország erdélyi részében

cimmal, Téglás Gábor M. Tud. Akad. tagnak, a dévai főreáltanoda igazgatójának, az ismert nevű írónak és különösen országgrészünk történelmi és földrajzi kiváló monographusának szerkesztésében piros vászonba kötött és egy tájékoztató térképpel ellátott példányonként 80 krért bocsájtunk az erdélyi rész iránt érdeklődők rendelkezésére. A bevezető fejezetek az EMKE alkotásainak, az erdélyi részek rövidre fogott, de az ethnographiai alakulás mozzanatait is érintő ismertetése után a használható főbb vasuti vonalok irányát, tájképi atnézetét nyújtják a hegyvidék helyrajzi s a turistát legközelebből érdekelhető magaslati viszonyok rövid vázlatával együtt. Külön fejezetben foglaljuk össze az utazásnál szükséges felszerelés kellékeit, a ruházati, étkezési időrendi tudnivalókat mindazzal, a mit egy ismeretszerzésre törekvő, gondos, körültekintő, idővel, egészségével, sőt pénzével gazdálkodni szerető utazó le a használható bérkocsiiig és a mellözhetetlen gyógyszerékig megkivánhat.

A következő fejezetek törvényhatóságokint adják a létező vasuti vonalok, majd a mellékutak és hegyi kiiradulások látnivalóit, történelmi, természeti nevezetességeit, kiterjeszkedve itt-ott a népéleti alakulásra s főleg több helyt a magyarságnak sokak által kétségbe vont ösiségére. A Budapestről érkező vendégeket Kolozsvár felé vezetve, egyfelől a Szamos mellékén az Ünökő, Cibles vidékéig, másfelől a Marosvidéken a Rstyezátiig, a határszéli havasokig, majd felfelé Borszék áldott gyógyforrásáig kalauzoljuk. A két Küküllő vonalán haladó vasutal N.-Szeben, Fogaras elragadó hegyi tájképeit öleljük fel s Brassónak fordulva, miután Romániába is áttekintünk s a Bucseses, Királykő, Csukás felséges panorámáját bemutattuk, Háromszék kies tájait, fürdő-telepeit járjuk végig, s Csikmegye hegyeiről mutatjuk rendre e jóra való derék nép tűzhelyeit, hogy fenn a N.-Szamos forrás vidékén bucsut vegyünk az erdélyi tájak szépségein üdülni és lelkesedni tudó szives olvasótól.

Biztat a reménység, hogy az a nemes hév és lelkesedés, mely e munka létrejöttét aránylag oly rövid idő alatt a vidéki választmányok egyes ügy buzgó tagjainak előzékenységéből s a szerkesztő odaadó lelkes buzgalmból lehetővé tette, a könyvecske gyors elterjedésében s az előfizetők tömeges jelentkezésében is igazolni fogja áldozatunk jogosultságát és időszerepességét. Az előfizetési ár oly csekélyre van szabva, hogy az EMKE már ez okból is

Tanító volt egy ember öltön,
Mindszentet ő nevelte fel,
A legdrágább volt rája bizva.
S nyomát követte a siker.

Szép a tanító hivatása,
Életnek nemes ideál,
Mert a jövőt alkotja műve,
Egyház és állam néz reá.

Előntni lelkét, gondolatját
Fogékony, tiszta sziveken
S ápolni a fejlőd virágot,
Melyet a jó mag megterem.

Nevelni polgárt a hazának,
Egyháznak buzgó híveket,
Kürtöni mindazt, ami állat
S ültetni eszmét, szellemet.

Mindaz tesz annyit, hogy tanítani
S mindazt önzetlen tenni meg,
Nemcsak a létért harcra kelve,
De türe, méltánylás helyett. . . .

S megtette ő ezt férfiasan,
Bizonyosság rá a negyven év,
Megtette mindazt mi közöttünk,
Hogy lelkesüljünk érdemén.

Légy üdvözölve hát mi tölünk
Elsőbb, kiket igazgatál,
Hü pályatársid ünnepeinek
Küzdelmes pályád alkonyán.

Lelked világít a sötétbe,
Vezérlő fátylaként lobog
S ha szívünk csüggendez, kifárad,
Fényénél ujra feldobog.

De ime, itt van egy más csoport is
Köszöntni: az iskolaszék;
Azoktól, kik fölöttünk állnak,
Oly édes az elismerés!

A volt tanítványokból is van
Néhány a sok ezer közül,
De e néhány lelkes szívébe
Ezrek haládját fogta föl.

Örvend velök minden igaz ma,
Imájok egy harmonia:
„Éljen soká derék tanítónk!“
Ezt zengi ezrek ajaka.

Viz Zoltán.

meleg pártfogással kecsgetti magát s remélni bátorodik: hogy Magyarország hazafias köreiben támogatással fog törekvésünk találkozni, az olvasó-egyletekben és iskolákban is buzgó és lelkes terjesztői akadnak ez irányánál, tárgyánál és beosztásánál fogva hízagpotlólú igérekző munkának. É: legyen szabad remélnünk: hogy törekvésünk másik és tulajdonképi célja sem marad eléretlenül, s hogy az a melegség, melylyel mi ez uttörő munkában az erdélyi részeket bemutatni igyekezünk, a munka minden fogyatkozásai dacára is megtermi a rég óhajtott turista áramlatot s hogy azt a földet, melyért százezrek hozták mes áldozataikat: legalább némi részben közvetlenül megismerni siet majdan e kalauz minden olvasója.

A mű a kolozsvári „Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvénytársaság“ cégnél május 25-re fog piros vászonban díszesen bekötve megjelenni. Egy-egy példánynak postai bérmentes szétküldéssel előfizetési ára 80 kr. Gyűjtők 7 példány után tiszteletpéldányt kapnak.

Az előfizetési pénzeket f. év május 20-ig kérjük a „Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvénytársaság“ mint kiadó címére Kolozsvárra beküldeni, honnan a megrendelt példányok szétküldetnek.

Kolozsvárt, 1891. április 15.

Az EMKE igazgató-választmánya nevében.
Gróf Bethlen Gábor, Sándor József,
elnök. főtítkár.

Sürgöny.

(A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti sürgönye.)

Vörös május Orosházán. A kiöntött embervér vérvörösrre festé a tavasz ünnepét Orosházán; a nép megtámadta a hivatalokat, a Csabáról gyorsan érkezett katonaság s osendőrség fegyverét használta többször a tömeg közé lött. A munkásnép száma kik a zavargásban részt vettek 5—6000-re tehető; reggel 7 órától éjjeli 10 óráig tartott a harcz, 40—50 sebesült. A hivatalok ablakai mind porrá zuzva. Az ostrom állapot kihirdetve.

Fölhívás a főváros és a vidék összes fűszerkereskedőjéhez!

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó, várva várt törvényhez kiadott rendelettervezett a fűszerkereskedőket a törvény jótéteményei alól kizárja és így összes pályatársaink között csakis mi maradunk továbbra is rabjai üzletünknek. Ezt törvényes uton lehetőleg megakadályoznunk, önmagunk és családunk iránt tartozó szent kötelességünk!

Velünk érző kartársainkat tehát tisztelettel meghívjuk a f. év május hó 10-én tartandó országos értekezletre, melynek célja, küldöttség által, a kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságához beadandó kérvény útján, a vasárnapi munkaszünetnek reánk fűszerkereskedőkre való kiterjesztését is kieszközölni.

Vidéki kartársainkat fölkerjük, hogy mindenütt erre vonatkozó mozgalmat indítva, kebelükkel 2—3 képviselőt küldjenek az értekezletre, de azokat még e hó 7-ig az alulirt bizottságnál bejelenteni sziveskedjenek, fővárosi kartársainkat pedig minél számosabb megjelenésre kérjük föl hogy akarattunk egyöntetűsége számban is kitűnve, a sikerhez való kilátást növelje.

Hazafias üdvözléssel a fűszerkereskedők orsz. értekezletének előkészítő bizottsága nevében:

Szimon István, Mautner Adolf,
fűszer- és csemege-áru fűszer- és gyarmat-áru-
kereskedő, mint pénztáros. kereskedő, mint elnök.

Iroda: VI. kerület, Uj-utca 9, Kereskedő ifjak önszegélyző egyesülete.

Helyi és vegyes hírek.

— Jubileum. Tegnap ünnepelte Mindszent község Hám János igazgató tanító ur 40 éves jubileumát. Ünnepe volt e nap az egész községnek, mert a jelenleg élő nemzedék tőle nyerte

a tudás első szikráját s melyek közül nem egy tanítványa kezd már öszülni. Hogy mit tesz 40 évet a tanító tövises pályáján tölteni, azt mindenki, ki a tanítók sanyaru helyzetét ismeri, tudja. Az ünnepély lefolyásáról térszűke miatt csak rövid vázlatban, a következőkben referálhatunk. Reggel 1/2 10 órakor a zsufolásig telt róm. kath. templomban vette kezdetét az ünnepély. Ft. Keller Lajos plébános a szószékről remek beszédben méltatta a jubiláns elévülhetlen érdemét, mely után kezdetét vette az Istentisztelet. Istentisztelet után a több százra menő nép a jubiláns lakása előtt és udvarban foglaltak állást. Az összes nő és fitanítványok szép sorrendben, tanítónő és tanítók vezetése mellett zászlókkal vonultak a templomból s szintén az udvarban foglaltak állást. A tisztelgők sorát Mindszent község előljárósága s képviselő testülete nyitotta meg kiknek nevében Pap Ákos főjegyző üdvözölte a jubilánst. Hám János ig. tanító a könyekig meghatva választott az üdvözlő beszédre. Ezután dr. Tergina Gyula Csongrád megye tanfelügyelője mondott egy szép üdvözlő beszédet elismerését fejezve ki azon férfi előtt, ki 40 éven át oly hiven teljesítette kötelességét. Az iskolaszék nevében Wimmer Károly iskolaszéki elnök üdvözölte az ünnepeltet, mely mindkét utóbbi üdvözlőre hoszabban válaszolt. Valóban szép és megható látvány volt midőn ezek után az ünnepelt férfiú kartársai a tanítók és tanítónők járultak elébe s kiknek nevében Gelsy Péter tanító ur valóban szép és remek beszédben tolmácsolta a tantestület érzelmeit és jó kívánságait. A szónoki hévvel elmondott beszéd alatt a halgatóság szemeiből a meghatottság könnyei törtek elő. A beszéd végén Gelsy a tantestület nevében egy szép és díszes albumot nyújtott át melyben a tantestület minden egyes tagjának sikerült arcképe foglal helyet. Az ünnepély egyik fődíszét képezte a tanítványok üdvözlője, kiknek nevében Pacher Mariska valóban egy remek és gyönyörűen elmondott beszédben üdvözölte az igazgató tanító urat. Este a Stern-féle vendéglői helyiség nagy termében a jubiláns tiszteletére rendezett banketten volt tanítványai és tisztelői közül mintegy 120 személy jelentek meg. Elsőnek dr. Tergina Gyula állott föl, poharát ő felségére a királyra emelte Szobotk Csáky Albin közoktatásügyi miniszter, Hubacssek Pál a jubilánsvra, emelte poharát; Gelsy Péter felolvasta Viz Zoltán tisztelendő urnak ez ünnepélyre irt költeményét, melyet lapunk más helyén közlünk. Keller főtisztelendő dr. Tergina Gyulát köszöntötte fel. Szobotk Csáky Albin távol levő fiára, Bérés Albert a jubiláns családjára, dr. Wiener Márk rabbi a jubilánsvra emelte poharát. Sikerült beszédben hitva fel végszetül Tokay az ifjúságot táncra. — Midőn e sorokat írjuk, a zene hívó hangjai táncra hívnak.

— A mindszei iparosok és kereskedők körének mult hó 26-án megtartott közgyűlésén olvastattak fel az alapszabályok, mely alapszabályokat a közgyűlés némi csekély módosítás után egyhangulag elfogadott, s azoknak jóváhagyás végett való felterjesztését elhatározta. E kör ma délután tartja az újvilág kert helyiségében alakuló közgyűlést, melynek tárgyai között vannak a tisztviselők választása és a kör helyiségének kérdése is. Igen ajánlatos, hogy a tagok teljes számban megjelenjenek.

— Azokról a maguk által küldött küldöttségről mi a magunk részéről lapunk mult számában már elmondottuk véleményünket s ez ügyszó nem is volt szándékunk ismételtlen hozzá szólni, de sőt községünk jó hírnevének megóvása érdekében szivesen elfelejtetnénk mindenkivel e sajnós eseményt, de sajnálatunkra, azok az urak maguk igyekeztek közhírré tenni szereplésüket, még pedig azzal, hogy elmentek a fővárosi lapok szerkesztősegeihez, hogy e szereplésüket világhírűvé tegyék. Nohát a mit kerestek meg is találták, mert e „nagy utazás“ óta a lapok ugyancsak foglalkoztak a „csongrád-

megyei állapotokról.“ Elsőnek is Verhovai Gyula lapja a „Független Újság“ szállította le a saját értékére e mozgalmat. Nem akarjuk térszűke miatt sem e lapban közlötöket még csak rövid vázlatban sem közölni, de a közel vidéki lapokban megjelentek közül figyelemre méltónak tartjuk a „Csongrádi Lap“ által közölt itéletet, mely a mi lapunkkal egy időben referált ez ügyről, mely szerint a „mindszentiek eljárását kik a község ellenségeihez csatlakoztak“ egyszerűen hasonlónak tartja a „hazadruláshoz.“ A „Nemzet“ fővárosi, a „Szegedi Híradó“ szegedi napi lapok f. hó 28-diki számában olvastuk Stammer Sándor alispán nyilatkozatát, melyből a mindszentiekre vonatkozókat minden comentár nélkül ide iktatunk „Csongrád megye képviselőtestületében ott volt Mindszentről Kovács Imre a község felüggesztett pénztárosa; Szilágyi Ferenc községi esküdt aki illetéktelen végre hajtás miatt 30 frt pénzbírságra lett fegyelmileg elítélve; Korom Gáspár és társai, kik ellen hivatalos okmányok meghamisítása miatt bünyenyítő feljelentés tétetett. Ezek mindazon személyek, kik elől az 1884. évi képviselő választási értekezlet alkalmából mindszenten elkövetett katasztrófa közepette Horváth Gyula, mint pártvezető az urasági kart kerítésen keresztül keresett menedéket, hogy veszélyeztetett drága életét meg mentse.“

— Másodjegyző választás Csongrádon. Mult hó 28-án történt meg az annyi mindennemű izgatások által megelőzött másodjegyzői választás Csongrádon s mint előre látható volt Csongrád város derék és józan polgárai nem hagyták magukat a némely pártvezérek által e választási harcba erőszakolt vallási fanatizmustól elragadtatni s megválasztotta Holczler Adolf jeles képzettségű izr. vallásu polgárt a Sohlya Gyulának első jegyzővé megválasztása folytán megüresedett másodjegyzői állásra. Mint bennünket levelezőnk értesít, ez állásra 3 pályázó jelentkezett; Holczler Adolf, Kevicky Sándor és Kucsera Ferenc, kik mindannyian Csongrád város szülöttei. A választás alkalmával beadatott 43 szavazat, ebből Holczler Adolf 26, Kevicky Sándor 16, Kucsera 1 szavazatot kapott.

— A szent színészetre nézve ajabban arról ért sülünk, hogy a tervezett körut közbe jött akadály miatt egyelőre elmarad; a hatóságilag engedélyezett gyűjtést azonban Dr. Éber Mihály cs. mágoosi lelkész tovább folytatja; és így mindenkinek módjában áll közreműködni arra, hogy elhagyott és árva gyermekek otthon nyerjenek, és nagyobb részt házias nevelés útján józan munkásokká váljanak.

— Statisztika. Mindszent, község területén a lefolyt április hóban született fi: 32, nő: 29, összesen: 61. Ezek közül törvényes 57, törvénytelen 4. Meghalt fi: 15, nő: 26, összesen 41. Házasságra lépett 15 pár.

— A „Szegfü“ csárdit és a hozzá tartozó földeket a f. hó 28-án megtartott nyilvános árverésen Diamant Ignic 4605 frért megvette.

— Takarmány szükség. Ember emlékezet óta talán ez az első eset, hogy vidékünkön ilyen nagy takarmány szükség lett volna. Teljes takarmány hiány van, ugy annyira, hogy semmi áron sem lehet venni. E szükség egyik főoka természetesen a nagy tél volt, de nagyban előidézték azt a „digók“ illetve azok lovai, kik a telet a Csongrád-Sóvényházi gátak mentén töltötték lovaikkal.

— Biró választás Csongrádon. Id. Piroška István lemondása folytán megürült birói állás a mult hó 28-án megtartott választáskor lett betöltve. Egyhangulag Herke Ferenc köztisztvisletben álló polgár lett megválasztva. Ugyancsak ekkor töltetett be az első tanácsnoki állás Sarusi Mátyással, a negyedik tanácsnoki állás Lévy Józseffel s végül Sarusi Mátyásnak első tanácsnokká történt megválasztása folytán megüresedett tiszteletbeli tanácsnoki állás Máté Imrével.

Irodalom.

Mikszáth Kálmán összegyűlt munkáiból Révai testvérek, a füzetes vállalat kiadói (Budapest IV. váci-utca 1.) megküldték nekünk a 26. és 27. füzeteiket. E füzetekkel egy új kötet az „Urak és parasztek“ első ivelt kaptak és ha valaha volt alkalmunk Mikszáthot, mint elbeszélőt kiemelnünk, ezt most kétszeres örömmel és valóságos élvezettel tesszük. — De sajtáságos is az a muzsa mely Mikszáth tolla által szól hozzánk, — sajtáságos az az

irmodor, mely ez apró történetek keretét teremti meg — egy jól ismert világ, melyben mindannyian mozgunk, — megszkot alakok és emberek, kikkel uton-utfélén találkozunk és mégis, a midőn mindezeket Mikszáth mutatja be nekünk, úgy bámulunk, mintha egy ismeretlen világrészben jutottunk volna be. Persze, épen ez a hivatott toll, az alkotó lényiség ismertető jele. A mit mi észre sem veszünk, ott Mikszáth új vonásokat fedez fel, akik mellett mi közönyösen haladunk el, azok az utóérhetetlen elbeszélő tolla alól egy-egy dráma vagy életkép hősei gyanánt kerülnek ki és a mint a jeles festő ecsetje alól kikerül minden vonás a mester kezéről tanuskodik, úgy Mikszáth legkisebb művén is meglátszik, hogy oly valaki írta meg, a kinek munkáit megenni sohasem, de élvezetükkel még eltélmi sem lehet. Hegy a „tanács ur farsangja“ szebb-e mint a szaladobosi Papp család-nak története, hogy „az elfelejtett rab“ több igazságot tartalmaz-e a legélesebb satyra alakjában, mint a mennyi meleg kedély és szípközölő szellem van a „király ruhájában“ arról mi itt nem akarunk véleményt adni. A ki Mikszáthot egyszer olvasta, ráismer ez apróságokban is és velünk együtt élvegni fogja ezeket is. Összegyűjtött munkáinak fizetékben megszerzését nagyon ajánljuk mindenkinek, ki olcsó pénzért (egy füzet ára 35 krajcár) oly könyveket akar szerzesni milyenek megírására csak ritka idők szólnak hivatott emberek. Révai testvérek kiadóhivatala több füzetre együttes előfizetést is elfogad.

Baromfi tenyésztésünknek az utóbbi években tapasztalt öröndetes fellendülésével karöltve haladt a baromfi tenyésztési szakirodalom fokozatos fejlődése is. E téren hazánkban kétségtelenül az egyedüli helyet foglalja el a „Szárnyasaink“ című baromfi tenyésztési szaklap, mely Parthay Gézának az országos magyar gazdasági egyesület baromfi tenyésztési szakosztálya titkárnak szakavatott gondos szerkesztése mellett ezen számban egész sorozatát hozza a tenyésztő közönségre nézve szerfölött fontos, gyakorlatias irányú cikkeknél. E közlöny mint az okszeri baromfi tenyésztéssel járó nélkülözhetetlen szaklapra hívjuk fel lapunk t. olvasóinak figyelmét. A nevezett lap megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Köztelek. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

Közgazdaság.

Közgazdasági helyzetünk.

Magyarország közgazdasági helyzetében nevezetes fordulat állott be az utóbbi időben. Még nem olyan hosszú ideje annak, hogy a világpiacon hatalmas tényezői között Magyarország csak másodrendű szerepet játszott és dacára egyes gazdasági cikkei páratlan kelendőségének mégis alig számottevő helyet foglalt el a világgazdaság hatalmasai között.

A helyzet azonban már jobbra kezd fordulni és a szégyenletes állapot, mely nemzeti és kulturális fejlődésünkre oly bönítőlag hatott egyre jobban tűnedezik azzal a lendülettel szemben, melynek az állami kedvezmények mellett iparunk az utóbbi időben indult.

A magyar ipar eme fejlődésének köszönhetjük azt az eredményt, hogy ma már egyenrangú tényezővé ismernek el bennünket a világpiacon hatalmasai és hogy ipari cikkeinket már többé nem az utolsó sor paljára utalják, hanem hogy elismerik versenyképességünket.

Ezt a megnyugtató tényt nemcsak a mindennapi tapasztalat bizonyítja, de világos tanúságot tesznek róla konszulaink jelentései is, melynek hivatalos jellege csak növeli adataik megbízhatóságát.

Ezek a konszuli jelentések oly képet tárnak elénk Magyarország közgazdasági viszonyairól, mely valóban megalégedéssel töltheti el a honfiak keblét. Mert e jelentésekben ugyanis nem kevesebbről van szó, mint, hogy Magyarország iparcikkei már a külföldön is kereslet tárgyát képezik és hogy a beviteli üzlet az utóbbi időben tetemesen megerőszedett, ami kétségtelen jele annak, hogy a hazai fogyasztó közönség, iparcikkeinek beszerzéséről már itthon is gondoskodhatik és hogy már többé a külföldi gyártmányaira nem szorult.

A magyar ipar eme gyors fellendülése a gazdasági közönséget is kiábrándította eddig balhiedelméből és azok, kik eddig csupán elfogultságból azt hitték, hogy jó és olcsó gazdasági felszerelések csak külföldi gyárakból szereshetők be, nézeteiket alaposan megváltoztatták ama fényes eredményekkel szemben, miket a magyar gazdasági pépípar fel tud mutatni.

Mert tagadhatlan, hogy a magyar gazdasági gépipar valóban oly virágzásnak indult, melyhez fogható az ipari szorgalomnak más terén alig található. De ez a virágzás főleg oly gyáraknak köszönhető, melyek miként az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat minden egyes készítményével hathatós eszközök

állít elő a külföldi verseny legyőzésére, annyira, hogy hazai gazdasági közönségünk az idegen mellőzésével nagyrészt csak ezt a gyárat keresi föl megrendeléseivel.

Az, hogy az „Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat“, ezt az eredményt kiirhatta, főleg annak köszönhető, hogy, készítményeit olcsóbban, de a mellett mégis jobb minőségben állítja elő és hogy tartósság tekintetében az általa alkotott gazdasági gépek vetekednek a külföldi drágább gyártmányokkal.

Megvagyunk győződve, hogy a konszulk jelentései, melyekből oly sok tanúságot vonha-

tunk le összes gazdasági életünk fejlődésére, visszhangot fognak kelteni a magyar gazdasági s ipari közönség körében és hogy e két gazdasági tényező vállvetve fog majd törekedni egymás érdekeinek előmozdítására akként, hogy a gazdasági közönség megrendeléseivel a magyar gyáripárt, ez utóbbi pedig megbízhatóbb, tartósabb és olcsóbb gyártmányok szállítása által a gazda jólétét biztosíthassa.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Diamant Manó.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat

ezelőtt: GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

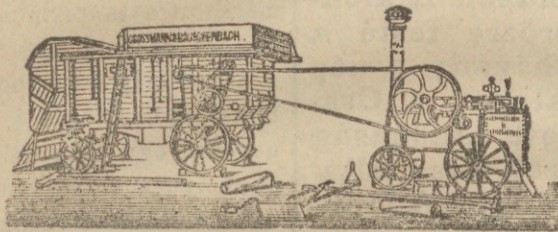
Budapest, külső Váci-ut 7.

Lóvonatu vasuti állomás. Az osztrák-magyar államvasut indóházától 10 perc távolságban. A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindennemű gazdasági gépeket, mint járgányos cséplőkészleteket, gabonarostákat s egyéb mezőgazdasági cikkeket és

gőzcséplőgépeket

Különösen ajánljuk szabad, szeges rendszerű, legújabb szerkezetű s legpontosabb kivitelű gőzcséplőgépeit.

Teljes jótállás.
legelőnyösebb berendezés. 3¹/₂ 4 lóerejű mozgonyokhoz és mozgonyokkal. A magoknak legelőnyösebb kicséplése, kitűnő tisztítás és osztályozása mellett.

Szénafűtésnél kell
200—250 300—350
kl szám (faaránylag)
14 óra alatt. Szalma
fűtésnél kell 5-7 kéve
szalma 100 kiesé ké-
vénél cséplési képesség
5—7000, 7—10,000
középnagyságu kéve
1 nap alatt.

Verőléces gőzcséplőgépek vasszerkezettel

6, 8, 10 lóerejű fa-, szén-, szalmafűtésű mozgonyokhoz s mozgonyokkal.

6-8

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvény-társaság Budapest

Gyár és irodák:

VI., külső Váci-ut 1696/99. sz.

Városiroda és raktár:

VI., Podmanicky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készleteit és számos első díjakkal kitüntetett:

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit,

és szabadalmazott mélyítő ekéit,

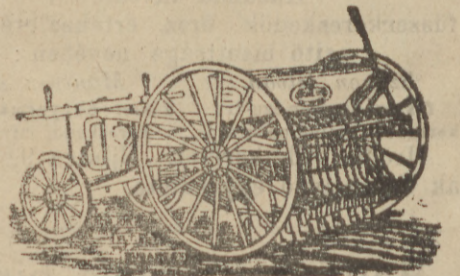
eredeti Schlick és Vidats-féle

egy vasu ekéit,

talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

SCHLICK-féle szab. „Haladás“ sorbavető gépeit

Készítve vannak továbbá: gabonatisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), tikarmány készítő gépek, tenjeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungaria“ daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalmok és olajmalom berendezések. Eredeti amerikai kéveköti és marokrakó arató-gépek és fűtőszáló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak. Arjegyzékek kívánatra ingyen s bér-

Képviselet Szegeden Virág Sándor urnál.